

ZBORNİK

-- SVEČENIKOV SV. PAVLA --

IN ZAJEDNIC S. J.

Letnik IV.

Št. 9

Izhaja

1. dne vsakega meseca

Uredništvo in upravništvo :
Gorica,
Riva Piazzutta 18.

V GORICI, 1. julija 1924

Izdaja Zbor svečnikov sv. Pavla. Urejuje Stanko Stanič, kurat

Tisk „Zadružne tiskarne“

TEOD. HRIBAR, NASLEDNIKI

GORICA — CORSO VERDI (hiša Centralne posojilnice)

Velika izbora češkega in domačega sukna, najbogatejša izbora češkega platna in perila „Jäger“. Zaloga cerkvenih preprog in drugih potrebščin.

Cene zmerne!

Postrežba točna!

BAŠIN ANTON - GORICA

PIAZZA S. ANTONIO 9

Priporoča preč. duhovščini svojo mizarsko delavnico. Popravlja in izdeluje cerkvene omare, sprejema dela vseh cerkvenih mizarskih potrebščin.

LASTNA DELAVNICA V SOLKANU!

ZLATAR IN SREBRAR

FRANC LEBAN

:: GORICA — VIA DUOMO ::

Izdeluje in popravlja vse cerkvene srebrne in kovinaste predmete :
-- moštrance, kelihe, ciborje itd.

POZLAČUJE IN POSREBRUJE.

Priporoča se preč. cerkvenim predstojništvom.

:: DOBRO ZNANA TVRDKA ::

ANDREJ MAVRIČ

GORICA, Via CARDUCCI 3

Priporoča preč. duhovščini svojo bogato zalogo črnega sukna za talarje, sukne itd. — V zalogi ima različne izdelke čeških tkanin, cerkvene preproge itd. itd.

- **LASTNA KROJAČNICA!** -

ZBORNIK

SVEČENIKOV Sv. P. in ZAJEDNIC S. J.

Uredništvo :
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Izhaja :
1. dan vsakega meseca.

Zborovanje katehetov na V. katoliškem shodu.

Poročal je ljubljanski katehet Ant. Čadež o tem, kako bi se ustvarila tudi enotnost v poučevanju krščanskega nauka po katoliških škofijah v Jugoslaviji.

Predpogoj enotnosti so okvirni učni načrti. Pri sestavi učne osnove in učnih načrtov je treba upoštevati čas, ki je odmerjen za verstveni pouk, še bolj pa učne knjige, ki se rabijo v šoli. Jasno je, da o enotni osnovi ni možno govoriti, kjer niso vpeljani enotni tipi šol. Pri nas zaenkrat še ne vemo, ali bomo ostali pri dosedanjih uredbi (pri ljudskih in meščanskih šolah), ali se bodo uvedle štirirazredne osnovne in štirirazredne osnovno-strokovne (višje ljudske) šole.

Za sedaj moramo računati z razmerami in šolami, kakršne so.

Glede učnih knjig, ki so v rabi po katol. škofijah v Jugoslaviji, še nismo dosegli enotnosti, dasi je nujno potrebna in jo resno želimo. Po Sloveniji smo se mučili s katekizmom, ki je bil sestavljen skoraj pred 30. leti v obliki, ki je bolj malo primerna za mladino. Prirejen je po Kanizijevem izvirniku s petimi poglavji. Hrvatski katehetje rabijo večinoma katekizem, ki je prirejen po Deharbu in ima tri dele. Enotnost je potrebna tudi zato, ker se čedaljebolj množe slučajni preseljevanja družin in torej tudi šoloobveznih otrok iz kraja v kraj.

Da bi se med Slovenci in Hrvati ter sploh med katoličani po Jugoslaviji dosegla enotnost glede učne osnove in po možnosti tudi glede učnih knjig, smo imeli slovenski in hrvatski katehetje prav radi tega po vojni že dva skupna kongresa v Zagrebu. Na prvi skupščini (4., 5. in 6. avgusta 1. 1919.) je bila precejšnja borba za ugotovitev osnove, ki naj bi dala okvir verstvenemu pouku na višjih razredih srednje šole.

Ker soglasje na tem kongresu ni bilo še popolno in deloma le pogojno, ker se je dalje bilo treba odločiti za enotno osnovo na ljudskih šolah, smo se sešli 1. 1922. početkom julija na novo posvetovanje v Zagrebu. Tu smo se srečno sporazumeli in zedinili — dasi po trdih debatah — ter sprejeli enotno učno osnovo za ljudske, višje ljudske in srednje šole. Pred očmi smo imeli osem razredov osnovne šole, katere štirje višji razredi bi se v bistvu krili z nižjimi razredi srednjih (strokovnih, meščanskih) šol.

Glede nižje skupine osnovnih šol (1., 2. in 3. razred) je kongres (v Zagrebu) sprejel tole resolucijo:

»Z ozirom na sedanje, v katehetski književnosti obče osvojeno načelo, da se mora versko poučevanje v prvih letih graditi na zgodovinski pod-

lagi, sklne katehetski kongres, da se za kraje, kjer še ni sličnih knjig, sestavijo novi šolski učbeniki, ki naj bodo prirejeni po principu, ki je bil merodajen slovenskim katehetom pri uredbi »Krščanskega nauka za prvence«.

S soglasno sprejeto resolucijo se oindotna cerkvena oblast ni mogla sprijazniti, češ, da ne kaže odstopiti od dosedanje metode.

Kaj storiti? Na zboru katehetov priborjena enotnost je imela neljubo krizo. Toda navidezni zapletljaj se razvija — kakor vse kaže — dovolj ugodno. Skušnja je namreč pokazala tudi pri nas, da knjiga »Krščanski nauk za prvence« (prva izdaja) za otroke tretjega razreda ni imela potrebne privlačnosti osobito po mestnih šolah in tam, kjer imajo dobro urejeno šolstvo. Zato je »Društvo slovenskih katehetov« radi želje, izražene na duhovskih konferencah in radi prošnje ljubljanskega škofijskega ordinariata priredilo »Krščanski nauk za prvence« v predelani izdaji — samo za prvi in drugi razred osnovnih šol. Na ta način se bo verstveni pouk v Sloveniji, kar tiče 1. in 2. razreda, v bistvu kril s sedanjo prakso na Hrvatskem, kjer je učna metoda v prvih dveh letih tudi zgodovinska, dasi ondi v drugem razredu uporabljajo že tudi »Mali katekizem«. Hkrati pa za nadaljnje razrede ne bo težko doseči soglasja s Hrvati, ker gre prav za prav samo za spremembo glede tretjega razreda v osnovi.

Kaj naj torej damo v roke otrokom tretjega razreda? V banovini in po drugih hrvatskih škofijah imajo v tem oddelku večinoma nekaj Srednji katekizem. V sprejeti enotni učni osnovi je predvidena (nova) knjižica »Krščanski nauk za prvence«, druga knjiga.

Da upoštevamo razsodbo cerkvene oblasti v Zagrebu tudi pri nas, pač ne kaže realizirati sicer soglasno sprejete osnove. Odkazana nam je samo ena pot: vrzel bi bilo treba zadelati z novim »Malim katekizmom«, ki naj bi bil kolikor mogoče v soglasju z odgovori v knjižici »Krščanski nauk za prvence«.

Za četrti in peti razred — če ne bo zadostovala samo ena knjižica — bo pa kazalo sestaviti zopet nov katekizem s srednjim obsegom; zakaj če bomo dalje gledali, kako se bodo z njimi kotali katehetje v avstrijski republiki, bomo mi vsi preje pod rušo, preden bodo slovenski otroci osrečeni s primernejšim katekizmom, nego je dosedanji.

Tudi malih bibličnih učbenikov kmalu ne bo več na razpolago; večje svetopisemske zgodbe pa v sedanji obliki in sliki ne ustrezajo. Izhod morda ne bo težak. Tovariš dr. A. Levičnik ima v roko-

pisu izgotovljeno šolsko biblijo nove in stare zaveze, ki se v kratkem izroči v tisk. Ali bi se iz teh dveh knjig, namenjenih srednješolcem, ne mogla prirediti tudi primerna knjiga za srednjo skupino ljudskih šol? Nabaviti si moramo seveda tudi lepih ilustracij. Za naše namene bo brez dvoma najboljša nova, popravljena in obnovljena Herderjeva zbirka bibličnih slik.

Končno bi priporočil, naj bi se naše katehetsko društvo iznova oprijelo dela za dovršitev najmanjšega katekizma, ki bi si z njim pomagali starši in odgojitelji pri pouku otročičev v predšolski dobi, — pa morda tudi duhovniki v drugih ozemljih, zlasti v župnijah, kjer so slovenski otroci v manjšini in jim preti nevarnost, da se po izgube v valovju potujčevanja na zgolj nemških in italijanskih šolah. Duhovniki — dobri pastirji svojih ovčic — žrtvujejo vse moči, da zavarujejo deci slovenskih mater s slovensko govornico tudi verno srce. Pomagajmo jim, kolikor moremo!

V debati so bili odobreni v smislu referentovem stavljeni predlogi. Največja zapreka delu je negotovost, ali naj vobče ostane še Kanizijev katekizem, ali naj se oprimemo Deharbovega. Če se cerkvena oblast odloči za nov enoten katekizem, ki naj bi ga slovenski katehete izdelali skupno s Hrvati, se bomo takoj lotili težkega dela. Ako pa ostane naš sedanji »Katoliški katekizem«, bomo imeli manj dela s prireditvijo, mislimo pa, da bo več dela v šoli s poučevanjem. Zastopnik iz Dalmacije je sporočil, da so ondi Kanizijev katekizem takoj zavrgli, ko se je zrušila Avstrija — in zdaj je dobro. — Na zborovanju je velika večina glasovala proti Kanizijevemu katekizmu: — zanj ni glasoval nihče. — Dne 14. nov. 1923 se je vršil v Ljubljani slov. katehet. kongres, kjer se je nadaljevala razprava o reformi katekizma. Sprejete so bile teze in smernice referenta prof. J. Pavlina: 1. Sestavi se en sam katekizem za 3. in 4. razred osnovne šole, oziroma za 3. in 4. šolsko leto. 2. Razdeli naj se po Deharbu v tri poglavja: vero, zapovedi in sredstva milosti; tvarina se razporedi po metodičnih edinicah; oblika vprašanj ostane. 3. Uvažujejo naj se poleg dosedanjega katekizma tudi drugi dobri katekizmi, posebno Lindenov, za katerega se zavzemajo tudi Hrvati, in rottenburški. 4. Tvarina sedanjega katoliškega katekizma se okriša, vprašanja psihologično izboljšajo. Važnejši izreki iz sv. pisma se privzamejo v tekst, opombe za razlago se pridenejo v drobnem tisku. 5. Katekizem naj navaja h krščanskemu življenju, zato naj obsega temu namenu primerna vprašanja. 6. Skrbi naj se bolj tudi za zunanjo obliko. Prekrbeti bo treba tudi dobrih ilustracij.

(Iz knjige: V. Kat. shod v Ljubljani.)

Letošnje sobranje „Zbora svečnikov sv. Pavla se bo vršilo dne 21. avgusta t. l. - četrtek - ob 10^h v škofiji

Odbor vabi sobrate k obilni udeležbi.

Alfonz Berbuč.

Sundar Singh.

Še dobro se ni poleglo v Evropi zanimanje za pesnika Rabindranath Tagoreja in že pošilja Indija novo zanimivost v Evropo. Sadhu Sundar Singh se imenuje novi indijski »prerok in ustanovitelj nove vere«.

Sadhu (iskavec Boga) je potomec plemiške družine. Šteje kakih 35 let. Že z otroških let sem je nagnjen h kontemplativnemu življenju. Vera njegovih očetov ga ni zadovoljila. Branje indskih svetih knjig in pa indske duhovne vaje niso prinesle njegovi duši miru, po katerem hrepeni. V protestantski misijonski šoli se je seznanil s krščanstvom. Seveda je dobil o njem napačen in nepopolen poim. Zato je zasvožil krščanstvo. Hotel se je usmrtiti. Dogodil se mu je slučaj, ki spominja na Kristusovo prikazanje Savlu pred vrati v Damask. Po tej prikazni je začutil Sundar Singh v svoji duši nek nepopisen mir. Vsem, ki so ga hoteli poslušati je pripovedoval, da je spoznal moč Kristusovo. Od tedaj se je mladi Sundar Singh ves spremenil. Mir in ljubeznivost prevladujeta v njem in od tod izhaja, da ima na vsakega, ki se mu bliža, nek izvanreden vpliv.

Družini Sundar Singha je bilo njegovo počenjanje zelo neljubo, hoteli so ga zopet pridobiti za svojo vero. Šli so tako daleč, da so mu začeli groziti s smrtjo. Oblečen kakor indijski sadhu je zapustil S. S. svojo domačo hišo. Bos je šel oznanjevat po svetu Kristusa, ki ga je »videl«. Že nekaj let roma brez prestanka okoli v uobštvo in čistosti. Za pomanjkanje, trpljenje in premaganje se ne zmeni. Dvajset let star se uči v nekem anglikanskem semenišču »teološki intelektualizem«, kateremu je pa srdit sovražnik. Proti njemu oznanja svoj evangelij »nadkonfesionalnega krščanstva«.

S. S. je obiskal dosedaj obe Indiji, Japonsko, Kitajsko, Anglijo, Ameriko, Nemčijo in Švico. Vsakokrat, ko dokonča svoje popotovanje se umakne v Tibet, da se zopet v samotni zbere. Njegova zunanost je podobna oni, ki jo navadno pripisujemo Kristusu. Njegov govor je bogat na slikah, globok in prepričevalen. Pogled, kretnje in besede so ljubeznive in vsiljive. Njegove pridige imajo veliko vnetih poslušalcev. S. S. uči mistično molitev, ki ne prosi raznih posameznih dobrot, marveč samo združenje z Bogom v milosti. Ponižna molitev mu je ogródje vere, ona je ključ do vere v božanstvo Kristusovo in v krščanske skrivnosti, ki jih S. S. vidi in shvača v svojih vizijah. Vsak dan študira sv. pismo, vendar pravi, da je edini vir vere iracionalna mistična vizija.

Katoliško kakor tudi protestantsko časopisje se mnogo peča s to čudno indsko osebnostjo. Nastala je že cela literatura v njej. Katoliški bogoslovci ne odrekajo S. S. dobre vere, povdarjajo, da bo lahko imel dober vpliv na pagane in protestante s svojimi pridigami, v katerih podaja resne in pa pravi veri že bolj podobne nauke. Seveda so zelo skeptični nasproti njegovim »čudečim« in pa njegovemu nauku o misticizmu.

S. S. je modernist. Zametuje pretirani intelektualizem ž njim pa tudi vsak racionalni element v veri. Vera mu je samo nek sentiment brez dogem, brez biblične in cerkvene avtoritete. V nasprotju s tem pa vendar postavlja sam verske dogme in zapovedi ki so v nasprotju z dogmami katoliške cerkve.

Njegovi »čudeži« ne delajo bogoslovcem veliko preglavice, ker so to konfuzne in nedokazane indske trditve, celo biografi in komentatorji S. S. jih le omenjajo, ne da bi jih hoteli potrditi. V Indiji so protestantski misijonarji konstatirali že na nekaterih slučajih, da nekatere trditve S. S. ne odgovarjajo resnici.

»Prerok« in »apostol« je torej človek, ki ima globoko versko nagnenje, ki stremi po idealnem življenju, išče resnico, mir in Boga torej pravi: Sad-hu (iskavec Božji). Dal Bog, da ga tudi najde!

S. Stanič.

Goriška Mohorjeva Družba in njene letošnje publikacije.

Svoj čas smo napisali obljubo, da bomo nekoč pozneje dali natančnejše poročilo o naši Družbi. Danes hočemo tej obljubi zadostiti.

Takoj spočetka je odbor določil gospodarski odsek Družbe. Poleg Družbinega predsednika so v tem odseku gospodje: Jos. Ruštja, inž.; David Doktorič, zadr. tajnik; mons. Anton Berlot, kanonik.

Ravnotako se je že početkom ustanovil *leposlovni odsek*, ki zbira in izbira leposlovno gradivo.

Poleg Družbinega predsednika so v tem odseku naslednji gospodje: Venceslav Belé, dekan; Fran Švara, Stanko Stanič, Peter Butkovič, Janko Kralj, dr. Engelbert Besednjak, Virgilij Šček, Filip Terčelj, Jos. Abram, Ivan Rejec.

Ker je za *Družbino nadzorstvo* potreben poseben odbor, so se za to določili: Ignac Leban, Anton Rutar in Franc Setničar.

Poleg tega obstoji še *zbor Družbinih cenzorjev*. Iz teološkega vidika mora vsaka knjiga v cenzuro mons. dr. Ličana.

Iz literarnega vidika mora vsak spis v cenzuro Venceslava Beléta.

Da se spozna, kaj misli o knjigi praktični dušni pastir, mora vsaka knjiga v cenzuro Alojzija Novaka, dekana.

Ker je delovanje Družbe zelo pozno začelo je bilo zbiranje gradiva zelo otežkočeno. Vendar pa izda Družba letos sledeče svoje publikacije:

1. Mohorjev koledar, uredil Venceslav Belé; 2. I. Raïs: »Prežitkarji«. Iz češčine prevedel dr. Franc Bradač. 3. Danilovski: »Na Indijo«. Roman. Iz ruščine prevedel Alojzij Benkovič. 4. »Gospodarska čitanka«. Iz doneskov različnih strokovnjakov uredil Josip Rustja.

Poleg teh knjig dobijo posebni naročniki po želji in možnosti tudi one knjige, ki so jih naročili. To pa proti zameni ali doplačilu. Uspeh nabiranja udov je bil za kratki termin, ki je bil na raz-

polago dovoljen. Družbine knjige se tiskajo v 13.000 izvodih. Posebno pažnjo je odbor polagal na koledar v katerem izide tudi imenik udov.

Iz zбора.

Socialni tečaj primorskega kat. dijaštva na Pečinah.

(od 11. do 14. avgusta t. l.)

Te dni razpošiljajo naši dijaki sledeči oklic:

Dragi tovariši!

Naj zadoni naš poziv in ponese svoj odmev med najidealnejše borce našega bornega narodnega drobca! Slišale ga bodo stotine bratov in se mu odzvale, čul ga bo naš Janez Evangelist in ga bo vesel.

Kaj pove naš poziv? Vse tovariše, kar nas je rodila slovenska mati in poslala v šole, kliče skupaj k socialnemu tečaju.

Ta tečaj naj bi bil pravi olimpijski dan, na katerem bi se sešli mladi, navdušeni tekmovalci za duševne dobrine kulturnega pokreta. Ta tečaj naj bi bil pravi olimpijski praznik, na katerega bi praznovalo naše dijaštvo praznik pobratenja.

Na tem tečaju naj bi se naša srca ogrela za verske in narodne ideale in žarela v srcih soš bratov.

Vsi, ki čutite, trpite in se veselite z nami, pridite na tečaj! Vsi izgovori naj izginejo ter se umaknejo vzvišenemu cilju, ki je:

Duševna poglobitev, vsestranska orientacija in bratska vez med našim dijaštvom.

Spored je naslednji:

11. avgusta: 8. uri zvečer Pozdravni večer.

12. avgusta: 7. uri zjutraj: Sv. opravilo. 8. uri zjutraj: *Naš dijaški pokret*, R. Bednarik, absol. phil. 10. uri zjutraj: *Verski subjektivizem*, Iv. Rejec, mestni župnik. — 12. uri: Kosilo. — 3. uri pop.: *Verski indiferentizem*. Dr. M. Brumat. — 5. uri pop.: *Cerkev v zadnjih desetletjih*, Stanko Stanič, kurat. — 7.30 uri zvečer: Večerja. — 10 uri zvečer: Počitek.

13. avgusta: 8. uri zjutraj: *Sodobna Evropa*, posl. Dr. Besednjak. — 10. uri zjutraj: *Viri narodnega blagostanja*, Dr. Bitežnik. — 3. uri pop.: *Boj med delom in kapitalom*, V. Šček. — 5. uri pop.: *Gospodarski položaj Jul. Krajine*, inž. Rustja.

14. avgusta: 8. uri zjutraj: *Poglobitev v ljudsko dušo*, prof. F. Terčelj. — 10. uri zjutraj: *Vzgoja značaja*, posl. dr. Besednjak. — 3. uri popoldne: *Obnova duše*, Dr. Brazša. — 5. uri popoldne: *Nove smernice dijaštvu iz Primorja*, V. Šček. — 7. uri zvečer: Blagoslov. — 9. uri zvečer: Poslovilni večer.

Prošnja.

V neki številki »Zbornika« je priporočal sobr. starosta disciplino. Če kje, je ta potrebna v denarnih stvarih, radi reda in pregleda. Za to prosimo vse sobrate, naj pošiljajo katerekoli si bodi denarne prispevke tičoč se Zbora Sv. Pavla — potom poštno nakaznice — *edino in samo* »Zbo-

rovemu blagajničarju. Njegov naslov je: Angeli Cargo, vikarij, Sovodnje — Savogna d'Isonzo, Posta: Merna, Friuli.

Prošnja.

Neki Mihael Vuga je naložil leta 1919. pri neki ljubljanski hranilnici nekaj denarja, ni pa navedel od kod je doma (najbrže iz Brd ali iz Goriške okolice). Čč. sobratje blagovolite to oznaniti v cerkvi, ter pozvati dotičnika naj se javi pri domačem g. župniku. Ako kdo kaj o tem izve, blagovoli naznaniti blagajničarju »Zbora S. Pavla«, proti vrnitvi stroškov.

Nazaj k načelnemu delu!

V Trstu se je ustanovilo in od onod razširilo po deželi neko »Žensko dobrodelno udruženje«, katero se ob raznih prilikah obrača na nas duhovnike za moralno in gmotno pomoč. To udruženje izdaja mesečnik »Ženski svet«. To list je prejel v tem letu dva sestavka, eden je bil izpod peresa duhovnika - literata. Ker sta vsebovala sestavka par krščanskih resnic, jih je list kratkomalo črtal in priobčil le indiferentne stavke. Lastništvo lista se je opravičilo, češ da niso vse čitateljice krščanskega naziranja in bi mogel sestavek odvrniti kako bravko. Včasih so taki »nadstrankarski« listi priobčevali vsevprek, sejali so pšenico in ljuljko; efekt je bil gotov: čitatelji so hlastali po ljuljki, Ženski svet pa »pšenico« kar črta. Sobratje naj nikjer ne podpirajo te ženske organizacije, list pa naj bojkotirajo. »Mladika« in »Čolnič« sta izvrstno nadomestilo.

Drobtinice.

Pri branju 8. številke »Zbornika« so se mi porodile naslednje misli, ki jih zabeležim v brzojavnem slogu. »Naši otroci in slovenski jezik«. Šola bo v par letih poitalijančena (v tem oziru je bolje biti pesimist). Otroci ne bodo znali več slovenski brati ali le za silo. Kaj storiti? Ne filozofirajmo. Dasi smo na višji stopinji kakor beneški bratje, vendar jih bomo morali v marsičem posnemati. Za otroke bo treba pripraviti zelo priprost molitvenik. Katekizem bo treba popolnoma prirediti za naše razmere. Vrhutega naj bi izdala Prosvetna zveza berilo, ki bo prirejeno za našo deco, ki hodi v prvo in drugo šolsko leto (»Moja mati uči me brati«). O vseh treh predlogih v Gorici že premišljujejo.

Kaj pa je to?

»Naš Čolnič« je na Krasu, v Istri, na Notranjskem (Idrija častna izjema) nepoznan, razširjen je samo na Goriškem.

Naši samostani.

Misel za hospice se mi vidi zdrava. V Gorah bi se dala prej udeležiti kakor v drugih delih naše zemlje. V poštev morejo priti le lazaristi in salezijanci, tembolj ker je med njimi nekaj naših domačinov. V. Š.

Koristni migljaji.

Prepovedana knjiga.

Po naših knjigarnah se prodaja in v marsikateri knjižnici se nahaja knjiga: *Maurice Maeterlinck, Modra ptica. Carobna pravljica v šestih dejanjih in dvanajstih slikah. Prevel Jos. Bernot.* Ta knjiga, kakor vse ostale imenovanega pisatelja je na indeksu. (A. A. S. 1914, 31).

Društva pozor!

Jejunium eucharisticum.

Mašniki, ki morajo v nedeljo in praznike dvakrat maševati, ali ki morajo maševati ob pozni uri, pa radi slabotnega zdravja do druge maše ali do maše v pozni uri ne morejo biti tešč, smejo z dovoljenjem kongregacije sv. oficija pred mašo kaj užiti per modum potus. Ista kongregacija je izjavila nanovo: vprav ti mašniki smejo, če mašujejo dvakrat, pri prvi maši užiti ablucijo (C. S. Off., 16. nov. 1923; AAS 1923, 585.) F. U.

»Malčki«. Silno koristno čtivo. Hudo je, pa bo vendarle treba načeti vprašanje čtiva naših otrok. Priznajmo odkrito: »Novi rod« je skoz in skoz naturalističen list, ki nam ne more biti idealen. Doslej je naš tisk vzgajal odrastle k naturalizmu, ali naj se zastrupljajo duše nežnih otrok? Zbor naj vzame zadevo v roke.

Letošnji skupni shod vseh primorskih Mar. Družb, se bo vršil dne 2. in 3. septembra v Logu. Več prihodnjič!

Iz krščanskega sveta.

Iz Svete Dežele.

V Sveti Deželi se je v juniju mudil papežev delegat kardinal Orest Giorgi in je posvetil dve novi cerkvi; ono na gori Tabor v spomin Spremenjenja Odrješnikovega in ono na vrtu Getsemani v čast misteriju molitve in krvavega potu Jezusovega. Visoki komisar Palestine Sir E. Samuel in vsa druga svetna in cerkvena oblastva so zastopniku Sv. Očeta izkazovala knežje časti. Dne 16. junija je visoki cerkvenji dostojanstvenik z avtomobilom in obilnim spremstvom obiskal par katoliških naselbin onkraj Jordana med Beduini. V Amanu ga je sprejel in pod svojim šotorom pogostil Emir Abdallah in mu zagotovil svoje visoko spoštovanje do Sv. Očeta in svojo naklonjenost do svojih podanikov katoliške vere. — V Madabi ga je sprejelo 200 konjenikov na čistokrvnih arabcih, ki so z lahkoto tekmovali s hitrostjo avtomobila in zraven še izvajali vaje nedosegljive jahalne spretnosti. Med sv. mašo je kardinal obhajal čez 400 vernikov. — Bil je to v svetovni zgodovini prvi obisk cerkvenega kneza v arabski puščavi in posledice bodo za Cerkev med dotičnim nomadnim ljudstvom, le ugodne.

Kitajski provincijalni koncil.

V Šangaju na Kitajskem se je 15. junija zbral prvi provincijalni koncil pod predsedstvom apostolskega delegata Mons. Constantinija. Med raznimi cerkvenimi dostojanstveniki — misijskimi škofi iz vseh krajev Kitajske sta na koncilu tudi še dva apostolska prefekta domačina, ki sta bila letošnje leto posvečena v škofa. Tudi kitajske oblasti so izkazale papeževemu delegatu vse mogoče časti, kar je prav razveseljivo znamenje za tamkajšnje katoliške misijone. Cerkveni koncil si je v prvi vrsti postavil nalogo razmišljati in sklepati o šolskem vprašanju, da se vzgoji zadostno število domače duhovščine z geslom: Kitajska naj se spreobra h Kristusu potom Kitajcev. To geslo je Mons. Constantini večkrat povdaril tudi nasproti katoliškim lajnikom, ki so ob tej priliki prišli v Šangaj poklonit se papeževu odposlancu. Mislimo, da bi se to geslo moralo izvajati tudi pri malem odlomku našega naroda v Italiji, kajti le domači duhovniki in redovniki zamorejo z vspehom pastirovati med domačim ljudstvom.

Svetovna misijonska rastava.

Ob priliki sv. leta 1925. bo v Rimu tudi I. svetovna misijonska razstava. Po objavljenih načrtih obeta biti epohalnega pomena.

Potujoče cerkve.

Družba za razširjanje kat. vere v Ameriki poseduje dve cerkvi v železniškem vlaku. Zunanost teh cerkva je podobna navadnemu železniškemu vozu, y notranjosti je pa ta voz opremljen kot cerkev z vsem potrebnim. Te cerkve potujejo od časa do časa z duhovnikom proti zahodnim preirjam ali severnim goram in južnim gozdovom. Samotni prebivalci tamkajšnjih pokrajin prihitiyo na postajo, kjer prejmejo zakramente in poslušajo božjo besedo.

Najnovejša taka potujoča cerkev je posvečena sv. Petru in meri v dolžino 15 metrov z prostorom za 100 vernikov. Stala je 20.000 dolarjev. Cerkev ima lep gotični oltar, križev pot, spovednico in orglje. En oddelek voza služi duhovnikom za stanovanje. Te vrste cerkve narede do 40 poti na leto in so tudi lepo agitacijsko sredstvo za izdajanje novih cerkva po naselbinah.

Nadbiskup Bauer za „Orle“.

Ob priliki proslavnega dne hrvatske kat. omladine je poslal nadbiskup dr. Bauer pismo »Hrvatskemu Orlovskemu Savezu«.

V tem pismu je nadbiskup obsodil verski indiferentizem nekaterih organizacij in pohvalil hrvatske Orle s temi besedami:

»Kobne li zablude, predragi sinovi, kao da je moguće odgajati bez ustaljenih vjerskih i čudorednih načela; kobne li zablude, kao da svako udruženje kao takvo nije dužno odati čast Tvorcu naravnog poretka, koji od ljudi, društvenih bića, traži da se ujedinjuju i zajedničkim silama, potpomažući se međusobno nastoje da se usavrše vjerski čudoredno, umno, socijalno, tjelesno... Vi ste, predragi sinci, sve ovo dobro zapazili i zato

ste u svojem programu jasno i izričito naglasili svoja katolička načela i tako postali uzorom svim odgojnim organizacijama u našem narodu, pokazujući jedini ispravni put, kojim hrvatski narod valja da kroči, ako želi izvršiti uzvišenu zadaću, koju mu je namijenila Providnost.«

Velehradski kongres.

Praški apostolski nuncij Marmaggi je predsjedniku pripravljalnega odbora (olomuškemu nadškofu Prečanu) sporočil, da je sveti oče v polnem obsegu odobril namen in program velehradskoga kongresa ter določil, da bo praški nuncij kot posebni papežev legat na kongresu zastopal svetega očeta. Nunciju so iz Rima sporočili, da bo sveti oče poslal olomuškemu nadškofu apostolsko pismo (breve), v katerem bo kongres priporočil. V apostolskem pismu se bo pohvalno omenjalo in odobrilo delovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda, ki sklicuje mednarodni velehradski kongres, da bi se na njem v bratski ljubezni miroljubno razpravljalo o žalostnih vzrokih cerkvenega razkola in o sredstvih za obnovitev cerkvenega edinstva vseh Slovanov. — Priprave za kongres in za sprejem gostov jako ugodno napredujejo. Obeta se obilna udeležba z vseh strani sveta; zastopani bodo najodličnejši delavci na tem polju. Vse razprave in debate se bodo vršile v latinskem ozioroma v ruskem jeziku.

Koliko orlovskih glasil imajo Čehi.

1. »Orel, glavno mesečno glasilo Č. O. Z.
2. »Tatranski Orel«, mesečno glasilo slovaškega Orla.
3. »Orlovsky Vestnik«, glasilo praške Podzveze.
4. »Vzlet«, glasilo brnske Podzveze.
5. »Vestnik župy Šramkovy«.
6. »Vestnik župy Krekovy«.
7. »Obežnik«, glasilo Jirsikove župe.

Publikacije Hrv. Kat. Nar. Saveza.

Urednik teh publikacij je Dr. V. Deželić. Doseđaj so izšle sledeće aktuelne knjige: Dr. Stj. Bakšić: Vjerske sekte u našim krajevima. — Dr. A. Gašs: Budhizam. — Dr. A. Alfirević: Teosofiram. Vsaka knjiga stane 5 Din.

Novi zvon v Ukvah.

Župna cerkev v Ukvah je bila med onimi nesrećnim, ki jim je odvzela avstr. vojna uprava vse zvonove. Predvojni zvonovi v Ukvah so imeli glasove: cis¹, e¹, gis¹. Nemško-protestantska suhoparna harmonična uglasba, vendar toliko na boljem, da ni tvorila dur-, ampak mol-akord. Do letos so bile Ukve brez vsakega zvonila. Ta zvonški »vél. petek« je bil pa Ukvanom že predolg, in ker je vlada obljubljeno in zagotovljeno (!) nabavo povojnih zvonov ustavila, so zbrali en desetisoćak in naroćili zanj pri tvrdki G. B. De Poli v Vidmu zvon f¹. Na povabilo preć. g. žup. upravitelja Antona Češornja sem ta zvon preizkusil.

Zvon je bil naročen — in tudi izroččen — za glas f^1 , toda udarni glas in po njem se zvonovi glasovno imenujejo — ni f^1 , ampak pol glasu višji, fis^1 . Tega ne izpričuje le kompetentni instrument, ampak tudi zvonov premer, ki meri le 106 cm, dočim merijo premeri zvonov glasu f^1 lahkega težnega sistema 111—117 cm in zvonovi glasu fis^1 104—110 cm. Upravičeno bi bil torej dvom, da tehta zvon 760 kg kot je zapisano v zvonarjevem računu, a brez uradnega tehtničnega izkaza. Zvonovi lahk. tež. sistema glasu f^1 tehtajo 425—750 kg, zvonovi glasu fis^1 pa 350—650 kg.

Toda naknadno tehtanje v zvoniku je izpričalo, da tehta zvon res 760 kg. To kaže, da je teža zvonu nenormalna. Kje tiči ta nenormalnost, je težko določiti. Tu se gre za diferenco najmanj enega kvintala. Ta plus utegne odpasti deloma na koreniko, ki je precej korpulentna, deloma na gorenjo in doljeno ploščo avbe, deloma na nadkrilje, česar obojega mi ni bilo možno izmeriti, ker mi ni dostajalo primernega merila. Vsekakor mora biti nadkrilje nasproti krilu predebelo in to je tudi delni vzrok, da je udarni glas vzlic toliko težji zvonu jako šibek in redek.

Udarni glas zvonu je torej fis^1 , glavni brenčalni pa f^1 , moral bi biti z udarnim glasom istoglasen, t. j. fis^1 . Višji alikvotni glasovi so pa z glavnim brenčalnim glasom še dobro harmonični; kajti brenčanje je mirno, brez sunkov in trajaja za lahek težni sistem prav dolgo: I in tri četrt minute. Podkrilna oktava je čist f , oglasila se je celo nadkrilna čista kvinta. Nadkrilne terce, ne male ne velike, pa nisem mogel izvabiti Izkratka: Alikvotni glasovi so med seboj dobro harmonični, pa ne soglašajo z udarnim glasom. To kaže, da je za obliko nadkrilja premer — če tudi prav malenkostno — prekratek, krilo torej za spoznanje preozko.

Korenika pa ni prav usmerjena po slikah in okraskih na zvonu, tako da dela zvon na pogled vtis, kot bi bil že obrnjen vsled izgubljenja obeh udarnih lic. Zvonar kalupar je premalo pazil pri umerjenju ilovnate oblike za koreniko na plašč, da bi bila korenika natančno usmerjena po vtiskih raztopljenih voščenihi vlitkov za slike in okraske na notranji strani plašča.

Zvona ni obesil v zvonišču zvonar, ampak domač monter, katerega delo je nezadovoljivo kot sploh povojnih monterjev. Porabil se je jarem enega prejšnjih zvonov, katerega korenika je pa bila različna od korenike novega zvonu po dimenzijah in obliki. Zato bi se bil moral spodnji konec jarma odžagati, kolikor globoko so segale izdolbine za prejšnjo koreniko ter bi se bile morale izdolbsti na tako izravnani ploskvi nove izdolbine vmerjene po koreniki novega zvonu. Če se pa ni hotel krajšati jarem, bi se bil odžagani kos nadomestil z novim, enako velikim kosom ter bi se bila na ploskev novega kosa umerila oblika nove korenike.

Zgodilo se pa ni eno ne drugo. Posledica je, da ne stoji jarem vertikalno in da tudi zvon ne visi vertikalno. Razen tega ne ležita nosilna tramova s podporjima jarmovih osi natančno horizontalno. Izkratka: Kembelj ni nihal v črti najdaljšega premera ter je udarjal na zadnjo stran

močnejše kot na prednjo. Ta drugi nedostatek je popravil cerkovnik, da je obesil na prednjo stran zvonilnega droga veliko utež, kar pa daje monterju slabo izpričevalo. Tudi kembljevega obesila ni monter natančno usmeril, zato ne niha kembeli popolnoma v ravni črti.

Oblika kembljevega obesila — to je seveda zadeva zvonarjeva — se tudi ne da odobravati. Podaljšek obesila sega res skozi avbo in jarem, ali pri nihanju se ne suče železo ob železu, ampak jermen po železu. Kdaj se jermen preguli, je le vprašanje časa.

Neprijetna je naloga ki sem jo prevzel z ocenjevanjem povojnih zvonov. V naših zvonikih je v obče toliko zanemarijenega in splošna nevednost o zvonovih je po zvonarjih tako izkoriščana, da se moram omejevati skoraj le na grajo, kar je seveda nevhvaležen posel. Bodi v božjem imenu, bodo pa nasledniki imeli hvaležnejše delo.

Iv. M—a.

Bogoslovna Akademija v Ljubljani je izdala:

I. Dela.

1. knjiga: A. Ušeničnik, Uvod v falozofijo. Zv. I. Spoznavno kritični del. 8°. (XII + 504 str.) Ljubljana 1921.. Cena 40 Din, za podporne člane BA 30 Din, s poštnino 33 Din.

2. knjiga: A. Ušeničnik, Uvod v filozofijo. Zv. II. Metafizični del. 1. sešitek. 8°. (IV. + 384 str.) Ljubljana 1923. Cena 60 Din, za podporne člane BA 45 Din, s poštnino 48 Din.

3. knjiga: F. Grivec, Cerkevno prvenstvo in edinstvo po bizantinskem pojmovanju. 8°. (112 str.) Ljubljana 1921. Cena 20 Din, za podporne člane 15 Din.

4. knjiga: F. Kovačič, Doctor Angelicus, sv. Tomaž Akvinski. 8°. (IV + 101 str.) Ljubljana 1923. Cena 20 Din, za podporne člane 15 Din.

To skrbno sestavljeno delo podaja najnovejše rezultate o sv. Tomažu in njegovih spisih. Ker se ozira z isto ljubeznijo na Tomaža filozofa in na Tomaža svetnika in je pisano v lahko umljivem jeziku, zato je primerno tudi za vse, ki ljubijo lepe biografije svetnikov.

F. Grivec, Cerkev. 8°. (IV + 320 str.) Ljubljana 1924. Cena 70 Din; za podporne člane 50 Din, (s poštnino 53 Din, vezana s poštnino vred 70 Din), ako se knjiga naroči pri upravi in se pošlje denar naprej. Ta cena velja samo do konca junija, potem se bo zvišala.

Knjiga obsega apologetični in dogmatični traktat o cerkvi, kakor se navadno obravnava v katoliški teologiji. Od drugih knjig te vrste se razlikuje v tem, da se v vsebini in metodi ozira na nauk pravoslavne bogoslovja in da podrobneje razpravlja o tesni zvezi cerkve s Kristusom in z verskim življenjem, o notranjem bistvu cerkve, o cerkvi kot kraljestvu božjem, posebno pa o mišičnem telesu Kristusovem. Razprava o papeže-

vem prvenstvu in nezmotnosti se ozira na razlike zapadnega, vzhodnega, bizantinskega in sedanjega pravoslavnega pojmovanja in navaja nekatere nove dokaze. Poglavje o znakih cerkve se ozira na posebne potrebe naše dobe in na dušno pastirstvo. V vseh važnejših poglavjih se dajejo navodila za praktično uporabo. Ob koncu (str. 304—306) so še posebej dodana navodila za govore o cerkvi. Knjiga bo dobro služila duhovnikom, jih pdpirala v delu za cerkev in jim pomagala ta nauk pojasnjevati v cerkvi in šoli; tudi izobraženemu laiku nudi mnogo zanimivega in koristnega.

II. Razprave.

1. F. Grivcc, Pravovernost sv. Cirila in Metoda. (Razprodano.)

2. A. Snoj, Staroslovenski Matejev evangelij (De versione palaeoslavica evangelii S. Matthaei. — Praemisso Summario et addito Apparatu critico in lingua latina). 8°, 34 str. Din 5.

III. Bogoslovni Vestnik. Naročnina 40 Din, podporna članarina BA 50 Din.

Razmere med župnikom in kaplanom.

(Iz Bogoslovnega Vestnika l. 1924. stran 85.)

Novi cerkveni kodeks govori o tem razmerju le čisto na splošno ter prepušča natančneje ureditev glede pravic in dolžnosti škofijskim statutom (kan. 476, § 6). Mnoge škofije so izdale posebne načrte za popolnoma pravne pogodbe med obema dušnima pastirjema po načelu: clara pacta, boni amici. Neko pravno razmerje pač more nastati iz take pogodbe, nikakor pa ne razmerje ljubezni in srčnega soglasja, ki pa je gotovo zelo važen pogoj za uspešno, harmonično urejeno pastirovanje. Kjer manjka potrpežljive in razumevajoče medsebojne ljubezni, tam bo tudi pravcata pogodba le bolj na papirju ostala. Vkljub temu pa lahko dejanski položaj ordinarija naravnost prisili, da izda pravec za ureditev razmerja med župnikom in kaplanom. Tako je olomuški nadškof na konferenci dekanov in prostoizvoljenih zastopnikov klera vseh dekanij 11. in 12. maja 1921 izdal v 51 §§ načrt za pogodbo med župnikom in kaplanom; na njegovi podlagi se mora v vsaki župniji krajevnim razmeram primerno izdelati formalna pogodba (§ 48). Načrt se ozira na vse delovanje, na slučaje bolezni itd., določa n. pr. da stanuje kaplan v župnišču in da dobi lasten ključ (§ 20); da brez vednosti župnikove nihče ne sme pri kaplanu prenočiti (§ 38); da ima vsak duhovnik (tudi župnik) pravico do 14 dnevnega dopusta tekom počitnic. Velikega pomena se mi zdi § 6, ki pravi: »Katoliško društveno delovanje je del dušnega pastirstva. V prvi vrsti je kaplan dolžan, delovati v katoliškem društvenem življenju; župnik pa ga mora intenzivno pdpirati.« Za škofijo ima ta določba zelo velik pomen. Ako mora kaplan v

prvi vrsti delovati v društvih, župnik pa ga intenzivno podpirati, pčtem morata vedno sporazumno nastopati; noben se ne more omejit le na delo v cerkvi (Acta curiae archiepiscopalis Olomucensis 1921, p. 47 ss.).

G. Rožman.

Iz revij leta 1923.

1. — *Bogoslovska smotra* (Ephemerides theologicae) god. XI., br. 4. Izd. Hrvatska bogoslovska akademija u Zagrebu 1923. Iz vsebine: dr. St. Zimmermann: Skepticizam, dogmatizam, kriticism (s obzirom na A. Ušeničnikov »Kriticizam«). Pisatelj brani dogmatizem proti Mercierju in Ušeničniku; v vprašanju realnosti zagovarja M. proti U.; zavrača Cartesijevo koncepcijo in dokazuje, da pohaja Ušeničnikov kriticism, ki se izraža v formuli »cogito, ergo sum«, od Cartesija in se v resnici ne razlikuje od dogmatizma. — V članku Etnologisch-religionswissenschaftlicher Kurs für die Länder von Mittel- und Ostueropa, St. Gabriel, Mödling bei Wien 17.—20. Juli 1923 poroča dr. Fr. Barac tudi o referatih dr. L. Ehrlichja »der Gottesbegriff in den Urkulturen: der Ein- und Hochgott« in »Religiöse Ideen im Paläolithicum«. — Pod naslovom Moje refleksije na kritiku g. Zorea reagira dr. Jelenić na kritiko I. zv. njegove Povijesti Hristove crkve v Bogoslovnem Vestniku.

2. — *Časopis za zgodovino in narodopisje*, XVIII. l. Izd. Zgodovinsko društvo v Mariboru, uredil prof. Fr. Kovačić. Razprave: Ilešič Fr. Brežice. Solčava. Prispevek k zgodovini naših krajevnih imen. — Glonar Jos. Literarni odnošaji med štaj. Slovenci in Nemci v predmarčni dobi. II. Pisma Dav. Trstenjaka. — Premrou M. Nekaj dokumentov o glagolici na Slovenskem. — Košir P. Ljudska medicina na Koroškem II. — Kovačić Fr. Problemi ob zori naše zgodovine. (1. Problem o prihodu Hrvatov in Srbov. — Ozira se posebej na F. Sišičev spis »Ime Hrvat i Srbin, i teorije o doseljenju Hrvata i Srba« v 35. knj. »Godišnjice Nikole Čupića« in N. Županića »Bela Srbija« v »Narodni Starini«. — 2. Početki slovenske zgodovine. Z ozirom na znanstveni spor Hauptmann-Mal v Času, posebno vprašanje dudiebskega plemena. — 3. Nekaj zgodovinske filozofije. Ozira se posebej na točko o suženjskem značaju Slovencev.) — Med Izvestij so važni Fr. Kotnika Prispevki k slovenski bibliografiji I. in P. St. Iz korespondence prof. K. Štreklja. — Na str. 111. urednik pod naslovom V obrambo in odgovor »Času« brani pisatelja Premroua proti oceni njegovega spisa Nekaj dokumentov o glagolici na Slovincem, ki je izšla v Času l. l. str. 368. Žal nam je samo, da ocene ni vzel zgolj stvarno, ampak na koncu obrnil ost naravnost proti listu (»Če si bo »Čas« s takimi brezpredmetnimi noticami dvignil znanstveno reputacijo, je zelo dvomljivo«).

3. — *Prosvetni glasnik*. Službeni list ministarstva prosvete. XL. l. Uredil Svetislav Petrović: Iz vsebine: M. K. Petković: Godišnjak srednjih škola za školsku 1921—22 godinu (Pregledi). — A. Janjić: O savremenom pravopisu srpskohrvat-

skog književnog jezika. — VI. Njegovan: Naša kemijska nomenklatura. — A. Jelavić: O nekim potrebama istorijske nastave u našim gimnazijama. — I. J. Babić: Slovenci i njihova književnost. (Ocenil dr. J. Glonar v »Slovincu«).

4. — *L'Europa orientale*. Mesečnik Instituta za vzhodno Evropo v Rimu. Glavni urednik Ett. Lo Gatto s sodelovanjem Fr. Ruffinija, A. Palmierija in A. Gianninija. L. III. Zv. 8. je bil posvečen posebno ruskim verskim problemom (med drugim G. Vjehovskij Pravoslavni ruski kler in katolicizem in na str. 513 sl. bibliografija A. Palmierijevih spisov o ruskih verskih problemih. — Zv. 9.—11. je bil ves posvečen Rumuniji (Zgodovina, politika, narodno gospodarstvo, literatura, umetnost in bibliografija). — Zv. 12. je prinesel članek G. Mavver, *L'Academia jugoslava di Zagabria*, in P. Chotsch obširno bibliografijo o Črni gori (ital., franc., angleške, nemške in nekaj ruskih publikacij).

5. — *Bogoslovni Vestnik*. Izdaja Bogoslovna akademija. L. III. Uredil dr. Fr. Lukman. Poleg strokovno bogoslovnih razprav med drugim: Ušeničnik Fr.: Rigorizem naših janzenistov. — Jehart: Kristologija in mariologija v koranu. —

Kidrič: Doneski za zgodovino slovenskega lekcionarja in slovenske pridige od konca srednjega veka do l. 1613.

6. — *Socialna misel*. Mesečnik za vse panoge socialnega in kulturnega življenja. L. II. Uredniki Fr. Terseglav, A. Gosar in E. Besednjak. Vrsta aktualnih člankov iz socialne, verske in etične smeri. 7.—9. števil. je bila posvečena problemom V. katol. shoda v Ljubljani. Več člankov obdeluje tudi cerkvena, politična in šolska vprašanja.

7. — *Narodna starina*. Časopis za povijest kulture i etnografiju južnih Slavena. Zvezek 1.—3. Urednik dr. Jos. Matasović. Iz vsebine: F. Šišić: Rimsko uprava u Dalmaciji i Panoniji. — Gjuro Szabó: Kaleži u našim crkvama. — Isti: Monstrance i kadionice u našim crkvama. — M. Gavazzi: Tkanje tkanica osobito spravom u Posavini. — N. Županić: Bela Srbija. — Isti: Tragom za Pelazgima. — P. Bulat: Prostonarodna filozofija o duši. — J. Nagy: Diplomatska kritika. — J. Mantuani: Djelovanje Ljubljanskog Muzeja. — J. Nagy: Naše arhivalno pitanje do kraja g. 1922. (Iz »Časa« XVIII. str. 165.)

Urednik: St. Stanič, kurat; Odg. ur.: A. Sfiligoj.
Tisk „Zadružne tiskarne“ v Gorici.

KNJIGARNA K. T. D. - GORICA - (Montova hiša)

Ima v zalogi najnovjše izdaje

MISSALE ROMANUM

I. Izd. Fr. Pustet: oblika 32×23 cm. Cene: vezano v črno usnje rudeča obreza Lit. 225.-, vezano v črno usnje zlata obreza Lit. 240.-, vezano v rudeče usnje zlata obreza Lit. 260.-.

II. Izd. Dessain: oblika 32×23 cm, vezano v črno platno rudeča obreza Lit. 130.-, oblika 36×25 cm, vezano v črno platno rudeča obreza Lit. 160.-.

KNJIGARNA

**KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA
GORICA, VIA CARDUCCI 2 (Montova hiša)**

PRIPOROČA PREČ. DUHOVŠČINI SVOJO ZALOGO:
NABOŽNIH PODOB V OKVIRJIH IN BREZ OKVIRJEV,
ZALOGO NAJRAZLIČNEJŠIH MOLITVENIKOV, PO-
DOBIC, SVETINJ, ROŽNIH VENCEV, POTREBŠČIN
ZA PRVO SV. OBHAJLO, IN MARIJINE DRUŽBE itd.

VELIKA IZBERA SLOVENSКИH KNJIG!

ZADRUŽNA TISKARNA GORICA - RIVA PIAZZUTTA 18 - GORICA

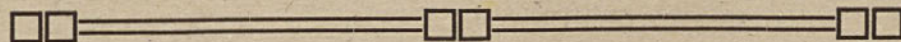
Se priporoča častiti duhovščini za vsa tiskarska dela.
Izvršuje vsa naročila točno in po konkurenčnih cenah.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

ARTURO DE ROSSI - GORICA

≡ **CORSO VERDI (nasproti Semenišču)** ≡

ZALOGA CERKVENIH PREPROG, ČEŠKEGA
IN DRUGEGA PLATNA. - VELIKA IZBERA

≡ NAJRAZLIČNEJŠEGA PERILA. ≡

Katoliško tiskovno društvo

- - vpisana zadruga z omejenim jamstvom - -

Gorica, Riva Piazzutta šte. 18

V Gorici, v januarju 1924.

oooo

Knjigarna K. T. D. v Gorici, Via Carducci št. 2

„Zadružna tiskarna“ v Gorici

Knjigoveznica (E. Bednarik) } v Gorici, Riva Piazzutta 18

Mladika (družinski-mesečnik)

Svečarna (J. Kopač) v Gorici, Via Carducci št. 2-4.

Telefon št. 253

P. n.

Z velikim zadoščenjem ugotavljamo, da so si podjetja našega K. T. D. pridobila polno zaupanje vseh slojev našega ljudstva.

Bodite uverjeni, da se bo K. T. D. vedno pokazalo vredno tega zaupanja.

Saj so se njegovi člani, med katere štejemo naše najodličnejše kulturne delavce, že pri ustanovitvi v zadružni pogodbi odrekli vsaki udeležbi pri morebitnih dobičkih, tako da je vsaka sebična tendenca popolnoma izključena. Pač pa se ves dobiček podjetij uporablja v kulturne namene, kakor to določajo pravila.

Zato Vas vabimo in prosimo, da se tudi v bodoče poslužujete naših podjetij:

Knjigarne K. T. D. - Via Carducci št. 2,

Zadružne tiskarne - Riva Piazzuta št. 18,

Knjigoveznice (E. Bednarik) - Riva Piazzutta št 18,

Svečarne (J. Kopač) - Via Carducci 2-4.

Z odličnim spoštovanjem

Načelstvo K. T. D.